

A cigány és a nemet mondó királyné

Hol vót, hol nem, vót egy cigánylegény. De abba' a városba' lakott, ahol a király. Hát a királynak meghalt a kályhafűtője. Jelénkézett a királyná', de a kapuba örök állottak, nem engedték be. [Mondta], hogy ő a királyval akar beszényi négyszemközt.

– Hát jó' van no', beméhet, de mondja még a nevit, minek híjják!

– Jaj kérem – aszongya –, nekem egy kicsit furcsa nevem van.

– Hát mondja! – Mondja neki az őrparancsnok.

– Makéthete.

– Ha' jó' van – aszongya –, menjen be akkor a királyho'!

Bemegy a királyho'. Hát külön szobája vót a királynak, a feleséginek, a jányának. Bemegy a királyho', jelénkézik nála, hogy mié' [jött].

– Hát idehallgass! Ennyi még ennyi a fizetés, ruhát kapsz, kosztot, három kályhát kell fűteni. Az enyém az első, második a feleségémé, harmagyk a jányomé. De nekéd mindenütt lesz egy sezlony, te ott fekszél, ahol akarsz. Három kályhát kell fűtenyi, de este tíz órakor má' abba kell hagyni.

– Jó. – Hát úgy is csinált.

De közbe' a király [kérdzte], hogy minek híjják.

– Jaj, felséges királyom, nekem csúnya nevem van.

– Hát nem baj az – aszongya –, a név az nem csúnya.

– Fasznak.

– Hát – aszongya – egy kicsit – aszongya –, ...valahogy a feleségemnek má' másképp mondja!

Hát bemegy a feleségi, az is kérdezi, hogy minek híjják?

– Jaj, felséges királynőm, csúnya nevem van.

– Hát kérem – aszongya – a név az nem csúnya. Mondja!

– Pinaszőrahasán.

– Ha' jó' van kérem – aszongya –, de má' a jányomnak ne mondja úgy!

Bemegy a jányáho'. A jány..., látja a cigánylegény, hogy fekszik a sezlonyon, lë van takarva paplonval, kérdi az is, hogy minek híjják.

– Jaj felséges kisasszony, csúnya nevem van.

– Nem baj – aszongya –, csak mondja!

– Görcsnek [hívnak].

– Hát – aszongya – a' nem is csúnya. Hát a fába' is van görcs.

Jó' van, hozzákezdött ő fűtenyi a kályhát, legelő' a királyná'. Na, mikor a jányho' kerút, akkor..., de közbe' má' az anyja a jánynak mëmmondta, hogy, akármít akarna vele csinányi, mindenre azt mondja, hogy: „nem”. Rosszú' mondta ő is. [Értsd: rossz tanácsot adott.] No a cigánylegény igyekezett a

fűtésvel, befejezte a királyná', a jányho' ment legutó'. Befűt. Aszongya a cigány:

– Mondja kisasszony, lehet ez a sezlony ilyen messze egymásho'?

– Nëm!

A cigánylegény odahúzta mellé a sezlonyt.

– Lehet ez a paplony letakarva lennyi mindég?

– Nem!

Akkor kitakarta. Hát a jány még akkor se tudta, hogy mit akar, vagy mit tudom én. Úgyhogy má' a jányon csak a bugyogó vót.

– Lehet ez a bugyogó lehajtva lennyi mindég?

– Nem!

Felhajtotta. No jó' van.

– Lehet ez a lyuk – aszongya – gyugatlan lennyi?

– Nem!

[A] cigány ráment. Csinálja vele feszt. A jány kiabá' az anyjának:

– Jaj anyám, bánt a Görcs!

– De sokáig. – [gondolja az anyja].

Az anyja kiálltja neki, hogy:

– Nyújtssd ki magad jányom!

– Jaj anyám, mé' jobban bánt a Görcs!

No, annyira-annyira kiabát, hogy a királyné má' szólt az urának:

– Eridj má' te – aszongya –, azt a jányt bántja a Görcs!

– Pinaszőrahasán! – aszongya [a felesége].

[A] kirá' aszongya:

– Te bolond, nem lehet a homlokán!

Hát, mëgyën be a király, belépett, a külyök më' mars, kiugrott az ajtón, szaladás ki. De igaz-e a katonák ott vótak, az őnök, a király utána[kiáltott].

Kiabá' a katonáknak:

– Fogjátok meg a Faszotokot!

Na látja, hogy a cigány szalad, hogy hol tudna kiugrani valahol – magas vót a kerítés –, de látja, hogy a katonák nem nagyon mennek utána. A kirá' oszt mérgesen [kiált]:

– Fogjátok meg a Faszotokot!

– Joj felséges kirá' – mindegyik fogta –, annyira foguk, hogy majd elszakad!

– Nem azt! A cigányt!

– Makéthete ment erre – aszongya.

A cigány fël[mászott] a kerítésen, kiugrott, elszaladt.